

มุมมองสิทธิ

ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๘
สิงหาคม ๒๕๕๙

สารบัญ

๑ กสม. จัด “เวที กสม. พบประชาชน (ภาคใต้)”

๒ มุมสะท้อน

- ๓
- กสม. จัดการแข่งขันโต้วาที และ สัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การส่งเสริมความรู้สิทธิมนุษยชน
 - ประชุมหารือกรณีมหาวิทยาลัยบังคับให้นักศึกษาแต่งกายด้วยเครื่องแบบนิสิตหรือเครื่องแบบนักศึกษา รวมถึงการไว้ทรงผมให้ตรงกับเพศกำเนิด

๔ ภาพกิจกรรม

๕ ปัญหาชุมชนป้อมมหากาฬ กับแนวทางแก้ปัญหา

๖ การเสริมสร้างความรู้สิทธิมนุษยชน ในกระบวนการยุติธรรม

๗ “คนหายกับร่างพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการบังคับบุคคลให้สูญหาย พ.ศ.” เนื่องในโอกาส วันคนหายสากล (International Day Of Disappeared)

๘ สิทธิของคนพิการ

กสม. จัด “เวที กสม. พบประชาชน (ภาคใต้)”

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) จัดงาน “เวที กสม. พบประชาชน (ภาคใต้)” ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมบุรีศรีรุกข์ บูติกโฮเทล อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ทำความเข้าใจกับประชาชนถึงบทบาทในการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนตามอำนาจหน้าที่ รวมทั้ง รับฟังปัญหา ความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน และหาทางออกในการแก้ปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนร่วมกับประชาชนในภูมิภาค

ในการจัดงานดังกล่าวมีกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย การลงพื้นที่ที่ศึกษาสถานการณ์สิทธิมนุษยชน การอภิปรายสถานการณ์สิทธิมนุษยชน การแบ่งกลุ่มย่อยตามประเด็นสถานการณ์เพื่อทบทวนแนวทางการดำเนินงานและการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในพื้นที่ภาคใต้ ตลอดจนการวางแผนการทำงานร่วมกันระหว่าง กสม. กับทุกภาคส่วนในพื้นที่ มีผู้เข้าร่วมเวที จำนวน ๓๐๐ คน ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนในพื้นที่ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน และผู้แทนสถาบันการศึกษา

ทั้งนี้ กสม. ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ กสม. ร่วมลงพื้นที่ที่ศึกษาสถานการณ์สิทธิมนุษยชน ๔ แห่ง ได้แก่

๑. กรณีโรงไฟฟ้าถ่านหินเทพา หมู่ที่ ๔ บ้านคลองประดู่ อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา
๒. กรณีการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลโดยกลุ่มประมงพื้นบ้าน ที่ทำการบ้านช่องพิน ตำบลเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

๓. สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๙ ตำบลบ่อยาง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

๔. เรือนจำกลางสงขลา ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เพื่อรับทราบข้อมูลสถานการณ์ต่าง ๆ ภายในเรือนจำ ซึ่งเป็นการเฝ้าระวังสถานที่เสี่ยงต่อการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

จากนั้น นายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวเปิด การประชุมหารือ เรื่อง “ทิศทางการทำงานร่วมกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ” จากนั้นเป็นการประชุมกลุ่มย่อยระหว่าง กสม. และผู้แทนจากหน่วยงานในภาคส่วนต่าง ๆ เช่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสถาบันการศึกษา

จดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ์” ฉบับนี้ได้ นำข่าวสาร ข้อมูลข้อคิดเห็นและข้อเสนอ เพื่อเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการดำเนินงานส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เช่น กรณีปัญหาชุมชนป้อมมหากาฬกับสิทธิในการพัฒนา จะหาทางออกได้อย่างไร โปรดติดตามภายในฉบับ

สาระสำคัญ ประการหนึ่งที่คุณผู้อ่านจะได้รับรู้คือ เวทีรับฟังความเห็นต่อสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในภาคใต้ จากเวที กสม. พบประชาชน ภาคใต้ ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ประชาชนทราบถึงบทบาทในการคุ้มครอง และส่งเสริมสิทธิมนุษยชนตามอำนาจหน้าที่ รวมทั้งรับฟังปัญหา ความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานและหาทางออกในการแก้ปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนร่วมกับประชาชน เพื่อประกอบการจัดทำรายงานของ กสม.

อีกประการหนึ่ง ที่จดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ์” ได้นำเสนอภารกิจเชิงรุกในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนให้แก่กลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในการประชุมหารือกรณีมหาวิทยาลัยบังคับให้นักศึกษาแต่งกายด้วยเครื่องแบบนิสิตหรือเครื่องแบบนักศึกษา รวมถึงการไว้ทรงผมให้ตรงกับเพศกำเนิด โดยเชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชุม เพื่อหาทางออกร่วมกัน รวมถึงการเสริมสร้างความรู้สิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรม ยังคงเป็นภารกิจสำคัญและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ทรมึงกับการสูญหาย ถือเป็นภาระละเมิดสิทธิมนุษยชนในรูปแบบของการบ่อนทำลายศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ร่วมหาทางออกได้จากเวทีเสวนา เรื่อง “คนหายกับร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลสูญหาย พ.ศ...” เนื่องในโอกาสวันคนหายสากล เพื่อให้สังคมไทยต้องได้รับการคุ้มครองและให้ความเป็นธรรมต่อการสูญหายโดยถูกบังคับต่อไป ซึ่งผู้อ่านสามารถดูรายละเอียดฉบับนี้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สิงหาคม ๒๕๕๙

มุมมองสิทธิ์

PH ๑๔ ฉบับที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๙

สำนักงานส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

ประธานกรรมการ :	นายวิส ดิงสมิตร
กรรมการ :	นางฉัตรสุดา จันทร์ดิยง
	นางประกายรัตน์ ตันธีรวงศ์
	นายสุรเชษฐ์ สติฉินรามย์
	นางอังคณา นีละไพจิตร
	นางเดือนใจ ตีเทศน์
	นายชาติชาย สุทธิกลม

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เลขาธิการ :	นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ
รองเลขาธิการ :	นางสาววารุณี เจนาคม
	: นายบุญเกื้อ สมนึก
	: นางสาวรตญา กอบศิริกาญจน์

“มุมมองสิทธิ์” เป็นจดหมายข่าวของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดทำเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การนำข้อความหรือเรื่องราวบางส่วน หรือทั้งหมดไปเผยแพร่โปรดอ้างอิงแหล่งข้อมูล ขอเชิญผู้สนใจส่งความคิดเห็นและบทความเพื่อเผยแพร่ข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้เรื่องที่ได้รับการพิจารณาลงพิมพ์ ขอสงวนสิทธิ์ในการปรับปรุงข้อความ เพื่อความเหมาะสมในการจัดพิมพ์

บทความ/ข้อความ หรือความคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏอยู่ในจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ์” เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

กสม. ได้รับเกียรติจาก **นายเอกรัฐ หลีเส็น** รองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา เป็นผู้กล่าวต้อนรับ จากนั้น **นายวิส ดิงสมิตร** ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้กล่าวเปิดงานโดยกล่าวถึงภารกิจสำคัญของ กสม. ในด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ซึ่งต้องทำควบคู่กันไป โดยยึดหลักการแนวคิดด้านสิทธิมนุษยชนเป็นพื้นฐานสำคัญ ทั้งนี้ การที่ กสม. ได้มาพบพี่น้องประชาชนในพื้นที่ครั้งนี้เพื่อสำรวจประเด็นปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ ที่หลากหลาย ซึ่งจะมีภาระสะท้อนปัญหา แนวความคิดของแต่ละภาค จากนั้นเป็นการแสดงวิสัยทัศน์ และมุมมองการทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นอกจากนี้มีการอภิปราย เรื่อง “สถานการณ์สิทธิมนุษยชนในพื้นที่ภาคใต้” โดยมีวิทยากรประกอบด้วย **นายธวัช สุภูมิกุล** อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ และอดีตรองผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง **นายอมฤต ศิริพรจุฑาทูล** ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ **นายสมบูรณ์ คำแหง** เลขาธิการคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชนภาคใต้ **นายเลิศชาย ศิริชัย** คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ **นางจิระพา หนูชัย** ประธานเครือข่ายองค์กรสตรี ๑๔ จังหวัดภาคใต้ (บันลาคง) และนางเตหาวอ สาและ ศูนย์ประสานงาน

การช่วยเหลือเด็กและผู้หญิงจังหวัดชายแดนใต้ ดำเนินรายการโดย **นางสาวนัยนา สุภาพิ่ง** ผู้อำนวยการมูลนิธิธีรนาถ กาญจนอักษร

การจัดงาน มีการประชุมกลุ่มย่อยโดยแบ่งเป็น ๕ กลุ่มตามประเด็นปัญหาในพื้นที่ภาคใต้ ดังนี้ **กลุ่มที่ ๑** ประเด็นสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กรณีสิทธิเด็ก สตรีและบุคคลหลากหลายทางเพศ / สิทธิในกระบวนการยุติธรรม) **กลุ่มที่ ๒** ประเด็นสถานการณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ **กลุ่มที่ ๓** ประเด็นสถานการณ์ที่ดินและป่าไม้ **กลุ่มที่ ๔** ประเด็นสถานการณ์ประมงพื้นบ้าน และ **กลุ่มที่ ๕** ประเด็นสถานการณ์โครงการพัฒนาในพื้นที่ภาคใต้ (กรณีโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ เช่น โรงไฟฟ้า ท่าเรือน้ำลึก / สถานการณ์ฝั่งเมือง) ในช่วงค่ำมีการจัดฉายภาพยนตร์สารคดีส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เรื่อง “๓ เดซิเบล เสียงที่ไม่ได้ยิน” ให้กับผู้เข้าร่วมเวทีได้รับชม

สรุปจากการจัด “เวที กสม. พบประชาชน (ภาคใต้)” กสม. และผู้บริหารจากสำนักงาน กสม. ร่วมรับฟังการนำเสนอข้อสรุปของการประชุมกลุ่มและแนวทางการแก้ไขปัญหา รวมถึงข้อเสนอแนะ แนวทางการทำงานและการวางแผนขับเคลื่อนงานในพื้นที่ร่วมกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อไป

กสม. จัดการแข่งขันโต้วาที และสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การส่งเสริมความรู้สิทธิมนุษยชน

การแข่งขันโต้วาที และสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การส่งเสริมความรู้สิทธิมนุษยชนสำหรับนิสิต นักศึกษา เพื่อคัดเลือกเยาวชนเป็นตัวแทนประเทศไทยเข้าร่วมการแข่งขันโต้วาที สิทธิมนุษยชนระดับเยาวชนในประชาคมอาเซียน ประจำปี ๒๕๕๙ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมกับ คณะกรรมการอำนวยการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN intergovernmental Commission on Human Rights – AICHR) และกระทรวงการต่างประเทศ จัดการแข่งขันโต้วาที และสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การส่งเสริมความรู้สิทธิมนุษยชน สำหรับนิสิต นักศึกษา เพื่อคัดเลือกเยาวชนเป็นตัวแทนประเทศไทย เข้าร่วมการแข่งขันโต้วาทีสิทธิมนุษยชนระดับเยาวชนในประชาคมอาเซียน ประจำปี ๒๕๕๙ ระหว่างวันที่ ๑๔ – ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ ซวาลัน รีสอร์ท จังหวัดนครปฐม และมีกำหนดจัดการแข่งขันรอบชิงชนะเลิศ ที่กระทรวงการต่างประเทศในวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยเยาวชนที่ชนะการแข่งขัน จะเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมการแข่งขันโต้วาทีสิทธิมนุษยชนระดับเยาวชนในภูมิภาคอาเซียน ณ ประเทศมาเลเซีย

ในช่วงเช้าของวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๙ ทางคณะผู้จัดงานนำนิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมการแข่งขันโต้วาทีเดินทางเพื่อศึกษาดูงาน ณ มูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงาน (LPN) และรับฟังการบรรยาย เรื่อง “บริบท และสถานการณ์แรงงานใน ๓ มิติ : ความเชื่อมโยงกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)” จาก นายสมพงษ์ สระแก้ว ผู้อำนวยการมูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงาน (LPN) โดยมี นางฉัตรสุดา จันทร์ดี ยิง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมเดินทางด้วย

จากนั้น นางฉัตรสุดา จันทร์ดี ยิง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวต้อนรับและให้โอวาทแก่คณะนิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมการแข่งขันโต้วาที พร้อมทั้งกล่าวถึงความสำคัญในการจัดโครงการดังกล่าวเพื่อให้คนในสังคมเกิดความตระหนัก และรู้คุณค่าถึงการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค อันจะนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมแห่งการเคารพสิทธิมนุษยชนให้เป็นวิถีชีวิตของคนในสังคมที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ไม่เบียดเบียนกัน เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน โดยเน้นที่กลุ่มเยาวชน สมาชิกของสังคมซึ่งเป็นพลังสำคัญที่จะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่และมีบทบาทต่อการเสริมสร้างกิจกรรมที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต

ประชุมหารือกรณีมหาวิทยาลัยบังคับให้นักศึกษาแต่งกายด้วยเครื่องแบบนิสิต หรือเครื่องแบบนักศึกษา รวมถึง การไว้ทรงผมให้ตรงกับเพศกำเนิด

เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ นายสุรเชษฐ์ สถิดนิรามัย กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานอนุกรรมการด้านสิทธิผู้สูงอายุ ผู้พิการ บุคคลหลากหลายทางเพศ และการสาธารณสุข ได้จัดประชุมอนุกรรมการฯ เพื่อหารือแนวทางในการแก้ไขปัญหา กรณีมหาวิทยาลัยบังคับให้นักศึกษาแต่งกายด้วยเครื่องแบบนิสิต หรือเครื่องแบบนักศึกษารวมถึงการไว้ทรงผมให้ตรงกับเพศกำเนิด ในการเข้าเรียนเข้าสอบ และการเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร โดยเชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชุมเพื่อหาทางออกร่วมกัน อาทิ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยหัวเว่ยและเอกชน รวม ๔๐ คน

เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ นายชาติชาย สุทธิกลม กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นประธานกล่าวเปิดโครงการเสริมสร้างความรู้สิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรมและบรรยายพิเศษ เรื่อง บทบาทคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กับ สิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรม ณ โรงแรมวอร์ริออเรีย คอนเวนชัน รีสอร์ท จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๙ นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานอนุกรรมการด้านการไกล่เกลี่ย กล่าวเปิดงานโครงการฝึกอบรมหลักสูตร “การไกล่เกลี่ยและประนีประนอมข้อพิพาทด้านสิทธิมนุษยชน” ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๔-๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องเสนา สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทั้งนี้ นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นผู้กล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์ โดยโครงการฝึกอบรมดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทด้านสิทธิมนุษยชนในสังคมไทย สร้างความรู้ความเข้าใจและเสริมสร้างทักษะการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทด้านสิทธิมนุษยชนให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเรื่องร้องเรียนและรับมอบเอกสารเพิ่มเติมจาก นายนิวัฒน์ ยาวีเศษ และลูกจ้างประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เรื่อง การปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมอันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิในกระบวนการทางปกครอง กรณีกล่าวอ้างว่าลูกจ้างประจำขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการกำหนดมาตรฐานตำแหน่งและอัตราค่าจ้างเหมือนลูกจ้างประจำขององค์กรส่วนราชการอื่น

เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ นางอังคณา นีละไพจิตร กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, รองประธานอนุกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นประธานในพิธีเปิดการแข่งขันตอบปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนในระดับอุดมศึกษา คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ร่วมจัดนิทรรศการพร้อมแจกเอกสารเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนและบทบาทหน้าที่การดำเนินงานศูนย์ประสานงานชายแดนภาคใต้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นที่รู้จักในระดับพื้นที่ ในระหว่างวันที่ ๑๘-๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ อีกด้วย

ปัญหาชุมชนป้อมมหากาฬกับแนวทางแก้ปัญห

คณะอนุกรรมการด้านสิทธิในที่ดินและสิทธิในการจัดการทรัพยากรป่าไม้จัดประชุมพิจารณาเรื่องร้องเรียนกรณีปัญหาชุมชนป้อมมหากาฬ

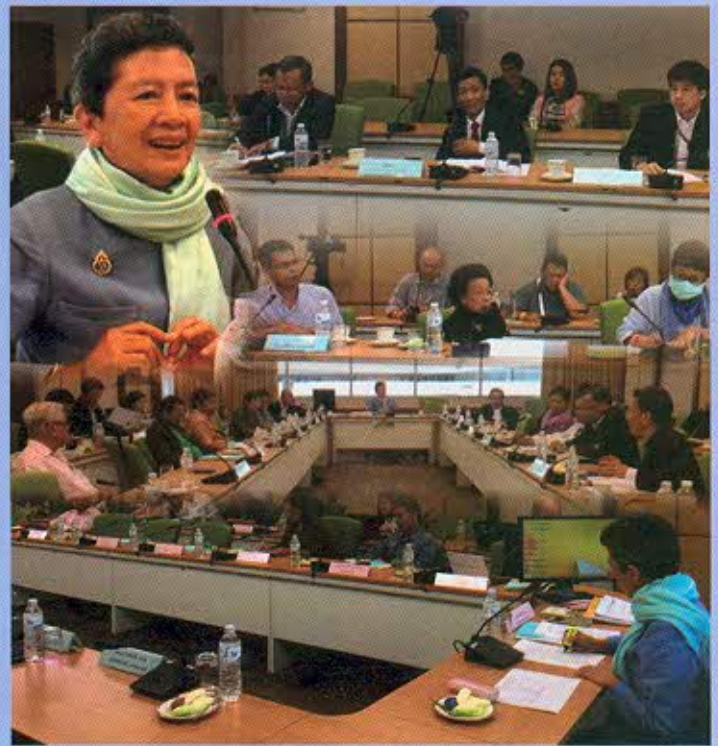
ชุมชนป้อมมหากาฬ เป็นชุมชนบริเวณชานเมืองพระนคร ชุมชนนี้เป็นชุมชนเก่าแก่ที่อาศัยอยู่ริมกำแพงชั้นในของป้อมมหากาฬ ซึ่งเป็น ๑ ใน ๑๔ ป้อมสำคัญที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ ๑ ได้โปรดให้สร้างขึ้น ตั้งแต่เมื่อครั้งทรงสร้างพระนครและพระบรมมหาราชวัง ป้อมมหากาฬนั้นเป็นป้อมหนึ่งที่ประจำพระนครด้านตะวันออก ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๙๒ กรมศิลปากร ได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน ต่อจากนั้นก็มีการบูรณะอย่างต่อเนื่อง

ในอดีตบริเวณชานเมืองกำแพงเคยเป็นท่าเรือสำหรับขนนางและเจ้านายที่เดินทางมาตามลำคลองเข้าและออกไปนอกเมือง เพราะเป็นบริเวณที่จะต่อไปยังที่อื่นตามคลองมหานาค คลองแสนแสบ และตามลำคลองโอง่างไปยังรอบเมืองอื่นๆ ส่วนบริเวณภายนอกของแนวป้อมมหากาฬ คือ ที่อยู่อาศัยของข้าราชการ มีการปลูกสร้างอาคาร เป็นแนวยาวตลอดตั้งแต่สะพานผ่านฟ้าลีลาศ จรดแนวคูคลองวัดเทพธิดาราม ในปัจจุบัน เมื่อเวลาผ่านไป ผู้ที่อาศัยอยู่เดิมได้โยกย้ายไปหาที่อยู่ใหม่ ทั้งสิ่งปลูกสร้างไว้ให้ผู้อื่นเช่า ขณะเดียวกันก็มีอาคารบ้านเรือนเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ จึงเป็นที่มาของชุมชนป้อมมหากาฬ

ชุมชนป้อมมหากาฬ เป็นชุมชนที่มีกลุ่มคนที่อยู่อาศัยต่อเนื่องกันมากกว่า ๕๐ ปี โดยมีการผสมผสานเข้ากับผู้คน ที่อาศัยอยู่มาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ซึ่งเป็นผู้มีปลูกบ้านเรือนเก่าที่ยังเหลืออยู่ในขณะนี้ อีกทั้งยังปลูกอาคารที่สัมพันธ์กับท่าเรือที่จอดอยู่ริมป้อมมหากาฬ

ปัจจุบันชาวชุมชนป้อมมหากาฬได้ร้องเรียนต่อ กรมศิลปากรได้รับผลกระทบจากโครงการท่าเกาะรัตนโกสินทร์ให้เป็นที่สาธารณะ ที่ทำให้ต้องมีการรื้อย้ายชุมชนที่อยู่บริเวณหลังแนวกำแพงและป้อมมหากาฬออกทั้งหมด ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องมาจากโครงการปรับปรุงพื้นที่บริเวณป้อมมหากาฬเพื่อจัดทำเป็นสวนสาธารณะและอนุรักษ์โบราณสถานของชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๒

จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ นางเตือนใจ ดีเทศน์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานอนุกรรมการด้านสิทธิในที่ดินและสิทธิในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ รับเรื่องร้องเรียนและได้จัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียนกรณี

ชุมชนป้อมมหากาฬขอความเป็นธรรมจากการถูกกรุงเทพมหานครให้ออกจากพื้นที่ และขอให้ตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาชุมชนป้อมมหากาฬอย่างมีส่วนร่วม ณ ห้องประชุม ๗๐๙ ชั้น ๗ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ผู้แทนชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า กรมศิลปากร สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เข้าร่วมประชุม

จากการประชุมดังกล่าวคณะอนุกรรมการด้านสิทธิในที่ดินและสิทธิในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ได้ทำหนังสือถึงผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ขอให้ชะลอการรื้อย้ายสิ่งปลูกสร้างออกจากพื้นที่ป้อมมหากาฬจนกว่าจะได้ข้อสรุปในกรณีดังกล่าว ทั้งนี้เสนอให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานศึกษาหาทางออกโดยพิจารณาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยจะหารือร่วมกับนักวิชาการมองทิศทางการอนุรักษ์และพัฒนาเกาะรัตนโกสินทร์อย่างมีส่วนร่วม ตลอดจนให้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอในการแก้ไข หรือปรับปรุงกฎหมาย เพื่อเป็นต้นแบบการแก้ไขปัญหามุมมองต่าง ๆ และให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่น่าอยู่ต่อไป

ขอขอบคุณข้อมูลบางส่วนจากศูนย์ข้อมูลเกาะรัตนโกสินทร์ http://www.lib.su.ac.th/rattanakosin_web/?q=node/245

การเสริมสร้างความรู้สิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรม

เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ คณะอนุกรรมการด้านสิทธิในกระบวนการยุติธรรมในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดการอบรมเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน เรื่อง **“การเสริมสร้างความรู้สิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรม”** ณ โรงแรมวรบุรีอโยธยา คอนเวนชัน รีสอร์ท อำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พื้นที่ตำรวจภูธรภาค ๑) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในแนวคิดสิทธิมนุษยชน และหลักการปฏิบัติตามอนุสัญญาและกติการะหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคี ตลอดจนกฎหมายและมาตรฐานต่าง ๆ ด้านสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรม ผู้เข้าร่วมการอบรมประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ด้านกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานด้านสืบสวนสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรภาค ๑ พนักงานอัยการและเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ เจ้าหน้าที่จากสำนักงานคุมประพฤติ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สำนักงานยุติธรรมจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด รวมไปถึงหน่วยงานทหารที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ จำนวน ๑๕๐ คน

เนื้อหาการอบรม ในช่วงเช้ามีการบรรยาย ได้แก่ ๑) กฎหมายและกติการะหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน และกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดย ศาสตราจารย์ ณรงค์

ใจหาญ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒) บทบาทของเจ้าหน้าที่รัฐในกระบวนการยุติธรรม : การคุ้มครองสิทธิในชั้นจับกุม ตรวจค้น ควบคุม ปล่อยตัวชั่วคราว สืบสวน สอบสวน โดย พลตำรวจโท คำรบ ปัญญาแก้ว ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และอนุกรรมการด้านสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ๓) การคุ้มครองสิทธิผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย และพยานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญากรณีศึกษา และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐตามหลักสิทธิมนุษยชน โดย นายพิทยา จินาวัฒน์ อดีตอธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และ นายวิวัฒน์ พัฒนสิน กรรมการสิทธิมนุษยชน สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์

สำหรับช่วงบ่าย คณะวิทยากรมีการเปิดเวทีความคิด **“สิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในกระบวนการค้นคว้าใหม่”** เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมร่วมสะท้อนบทบาทการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรม จะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถปฏิบัติงานควบคู่ไปกับการรักษากฎหมายและนำไปสู่การอำนวยความยุติธรรมอย่างถูกต้องในสังคมไทย สำหรับโครงการดังกล่าวมีกำหนดจะจัดอีก ๑ ครั้ง ในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๙ ณ จังหวัดอุบลราชธานี โดยผู้เข้าร่วมได้แก่เจ้าหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค ๓

“คนหายก็ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการบังคับบุคคลให้สูญหาย พ.ศ.”

เนื่องในโอกาสวันคนหายสากล (International Day Of Disappeared)

เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ นางอังคณา นีละไพจิตร กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานอนุกรรมการด้านสิทธิพลเมือง ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวเปิดการเสวนาวิชาการ “คนหายก็ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย พ.ศ.” เนื่องในโอกาสวันคนหายสากล (International Day Of Disappeared) ณ ห้องประชุม ๗๐๔ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมีวิทยากรประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ปกป้อง ศรีสนิท คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ นายบุญแทน ดันสุเทพวิรวงศ์ เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระดมความคิดเห็นจากนักสิทธิมนุษยชน นักวิชาการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กระทรวงต่างประเทศ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมถึงครอบครัวผู้สูญหายเข้าร่วมด้วย ซึ่งได้แก่ นางสาวพิณภาพฤกษ์พรหม หรือ มีนอ ภรรยานายพอลละจี รักจงเจริญ หรือ บิลลี่ ที่หายตัวไปในเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน และ นางสุภาพ คำแท้ ภรรยาของนายเด่น คำแท้ แกนนำโหนดชุมชนโคกยาว อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ที่หายตัวไป ตั้งแต่วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๙ ให้เกิดการกระตุ้นเตือนให้รัฐบาล โดยเฉพาะสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และประชาชนทั่วไปได้เห็นความสำคัญของความจำเป็นในอันที่จะริบเร่งให้มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับสูญหาย และยุติการลอยนวลพ้นผิด (Impunity) ในประเทศไทย

การบังคับการสูญหาย ถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนในรูปแบบของการบ่อนทำลายศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ซึ่งจำเป็นต้องมีการใส่ใจเป็นพิเศษ เนื่องจากสิทธิในชีวิตและสิทธิในการดำรงชีวิตต้องมีหลักประกันความปลอดภัย การบังคับการสูญหาย ถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่สืบเนื่องมาจากบุคคลสูญหาย เป็นปัญหาที่ควรจะต้องได้รับการแก้ไข และในทางปฏิบัติมิตรของผู้ตกเป็นเหยื่อย่อมได้รับผลกระทบทางจิตใจเป็นหลัก ถือเป็นการละเมิดสิทธิที่มีความซับซ้อน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงความปลอดภัยของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ต่อมาได้มีการใช้อินุสัญญาาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ

ซึ่งประเทศไทยได้ลงนามเข้าเป็นภาคีแล้ว เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๕ เพื่อการให้สัตยาบันในขั้นต่อไป และหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชน ได้มีการเสนอร่างกฎหมาย ซึ่งการเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการสูญหายโดยถูกบังคับ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองและให้ความเป็นธรรม ซึ่งการบังคับให้บุคคลสูญหายเป็นความผิดทางอาญา จำเป็นต้องมีกฎหมายบังคับใช้อย่างชัดเจนเพื่อคุ้มครองสิทธิของประชาชน

สิทธิของคนพิการ

คนทุกคนล้วนเกิดมาเท่าเทียมกันทางด้านศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์แต่ไม่ใช่ทุกคนเราทุกคนจะเกิดมามีประสิทธิภาพและความสามารถทางร่างกายจิตใจสมอง และสติปัญญาที่เท่าเทียมกัน คนพิการไม่ว่าจะเป็นความพิการทางกายภาพ ความพิการทางด้านจิตเวช ความพิการทางด้านสมองและสติปัญญา ความพิการที่เกิดจากการเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุ คนพิการเหล่านี้ย่อมได้รับความเสมอภาคสำหรับคนพิการเช่นกัน โดยต้องเป็นที่ยอมรับกันว่าเงื่อนไขสูงสุดสำหรับคนพิการนั้น จะต้องได้รับการปฏิบัติในด้านสิทธิการดูแลรักษาพยาบาล สิทธิความเท่าเทียมกัน และการไม่เลือกปฏิบัติในการดำรงชีวิต การเคารพต่อศักดิ์ศรีทางร่างกายจิตใจ สิทธิด้านการศึกษา การฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านการให้บริการสนับสนุน การให้บริการเข้าถึงการสนับสนุนจากรัฐและกฎหมาย ที่อยู่อาศัย ชีวิตครอบครัว ความมั่นคง และการจ้างงาน **ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวนี้จะเป็นผลบังคับใช้กับประเทศชาติในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ** ซึ่งเป็นอนุสัญญาที่มีเนื้อหาครอบคลุมและครบถ้วนในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ และศักดิ์ศรีของคนพิการและจะมีส่วนช่วยในการแก้ไขความเสียเปรียบ

ทางสังคมของคนพิการ และการมีส่วนร่วมของคนพิการด้านความเป็นพลเมือง การเมืองเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ให้คนพิการได้รับโอกาสเท่าเทียมกัน อนุสัญญานี้ทำให้คนพิการเป็นผู้ที่ได้ถือสิทธิเรื่องของกฎหมายมากขึ้น โดยได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในแผนงานและนโยบายที่มีผลต่อคนพิการ

กลุ่มคนพิการควรได้รับสวัสดิการเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ส่วนมากคนพิการจะถูกกล่เลยหรือถูกกีดกันด้านการประกอบอาชีพ ซึ่งเนื่องมาจากคนพิการไม่สามารถที่จะปฏิบัติงานได้เทียบเท่ากับบุคคลทั่วไป ถึงแม้ว่าหน่วยงานภาครัฐจะให้ความสำคัญกับการจัดหางานให้กับกลุ่มคนพิการ แต่กลุ่มคนพิการยังอุปสรรคในการเข้าถึงการทำงานด้านอาชีพของรัฐ การจัดหางานให้แก่คนพิการควรจะทำให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้คนพิการสามารถอยู่ในระบบการจ้างงานสำหรับคนพิการ ยึดหลักการเรื่องโอกาสที่เท่าเทียมกัน และปฏิบัติต่อคนพิการทั้งชายและหญิง รวมทั้งการปฏิบัติระหว่างคนงานพิการและคนงานอื่นๆ ต้องไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติต่อคนงานอื่นๆ

เรียบเรียงโดย

นางสาวธัญญาพร อักษรสมบัติ

รัฐสิทธิ รักสิทธิ ไม่ละเมิดสิทธิ

กรุณาส่ง

.....

.....

.....

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตเลขที่ ๙/๒๕๕๒
ปณส.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หากต้องการข้อมูล ข้อเสนอแนะและบอกรับมุมมองสิทธิ ฟรี ! ติดต่อ :

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๓๘๐๐, ๐ ๒๑๔๑ ๓๙๐๐ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๕๕๗๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ promotenetwork @ nhrc.or.th หรืออ่าน มุมมองสิทธิ ได้ที่ www.nhrc.or.th